

SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010.

Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2025. gada 13. janvārī

Satversmes tiesas 4. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Jautrīte Briede, tiesneši Veronika Krūmiņa un Juris Juriss,

izskatījusi pieteikuma iesniedzēja – divdesmit Saeimas deputātu: Česlava Batņas, Artūra Butāna, Jurgā Klotiņa, Kristapa Krištopana, Māra Kučinska Andra Kulberga, Ingmāra Līdakas, Lindas Matisones, Viktorijas Pleškānes, Naura Puntuļa, Edgara Putras, Māra Sprindžuka, Didža Šmita, Edvīna Šnores, Edgara Tavera, Edmunda Teirumnieka, Jura Viļuma, Jāņa Vitenberga, Aivas Vīksnas un Edmunda Zivtiņa – pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 137/2024),

konstatēja:

1. Ieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt:

1.1. Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pārejas noteikumu 33.¹, 33.², 33.³, 33.⁴, 33.⁵, 33.⁶, 33.⁷, 33.⁸, 33.⁹ un 33.¹⁰ punktu par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 1. un 101. pantam.

1.2. Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma 26.18., 26.23. un 26.24. apakšpunktu, kā arī 2024. gada 13. jūnija likuma “Grozījumi Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā” 2. pantu, ciktāl ar to izslēgts likuma pielikuma 43. punkts, par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 1., 6., 7. un 101. pantam.

2. Šā lēmuma 1.2. punktā norādītās likuma normas nosaka to, ka Murmastienes pagasts, Varakļānu pagasts un Varakļānu pilsēta ietilpst Madonas novadā.

Savukārt 1.1. punktā norādītās likuma normas nosaka pārejas kārtību Murmastienes pagasta, Varakļānu pagasta un Varakļānu pilsētas pievienošanai Madonas novadam.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai kolēģija, lemjot par lietas ierosināšanu uz pieteikuma pamata, vērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;

5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums un faktiskie apstākļi izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Pieteikumā ir apstrīdēta likumu normu satversmība, tādēļ pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 3. punkts nosaka tiesības iesniegt pieteikumu par lietas ierosināšanu par likuma atbilstību Satversmei ne mazāk kā divdesmit Saeimas deputātiem. Pieteikumu ir parakstījuši divdesmit 14. Saeimas deputāti.

6. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktam pieteikumā jānorāda juridiskais pamatojums. Par juridisko pamatojumu Satversmes tiesas likuma izpratnē atzīstama juridiskā argumentācija,

kurā pamatota apstrīdēto normu neatbilstība pieteikumā norādītajai augstāka juridiska spēka tiesību normai. Ja pieteikumā apstrīdēta vairāku tiesību normu atbilstība vairākām augstāka juridiskā spēka tiesību normām, jāpamato katras pieteikumā apstrīdētās normas neatbilstība katrai pieteikumā norādītajai augstāka juridiskā spēka tiesību normai.

6.1. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma 26.18., 26.23. un 26.24. apakšpunkts, kā arī 2024. gada 13. jūnija likuma “Grozījumi Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā” 2. pants, ciktāl ar to izslēgts likuma pielikuma 43. punkts (turpmāk – apstrīdētās normas), neatbilst Latvijas Republikas Satversmes 1. un 101. pantam.

Pieteikumā ir norādīta institūcija, kas izdevusi apstrīdētās normas, un prasījums Satversmes tiesai. Pieteikuma iesniedzējs ir sniedzis lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu apstrīdēto normu iespējamo neatbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 101. pantam.

Līdz ar to pieteikums šajā daļā atbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta prasībām.

6.2. Pieteikuma iesniedzējs arī lūdz atzīt Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pārejas noteikumu 33.¹, 33.², 33.³, 33.⁴, 33.⁵, 33.⁶, 33.⁷, 33.⁸, 33.⁹ un 33.¹⁰ punktu par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 1. un 101. pantam.

Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka apstrīdētie Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pārejas noteikumu punkti ir pakārtoti apstrīdētajām normām un nosaka pārejas kārtību apstrīdētajās normās paredzētā tiesiskā regulējuma piemērošanai. Tādējādi pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka gadījumā, ja apstrīdētās normas tiktu atzītas par neatbilstošām Latvijas Republikas Satversmei, arī apstrīdētās pārejas noteikumu normas būtu atzīstamas par Latvijas Republikas Satversmei neatbilstošām. Tomēr šādi apsvērumi paši par sevi nepamato to, kādēļ Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pārejas noteikumu 33.¹, 33.², 33.³, 33.⁴, 33.⁵, 33.⁶, 33.⁷, 33.⁸, 33.⁹ un 33.¹⁰ punkts būtu uzskatāms par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 1. un 101. pantam.

Līdz ar to prasījums vērtēt Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pārejas noteikumu 33.¹, 33.², 33.³, 33.⁴, 33.⁵, 33.⁶, 33.⁷, 33.⁸, 33.⁹ un 33.¹⁰ punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 101. pantam neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktajām prasībām.

6.3. Pieteikuma iesniedzējs arī lūdz atzīt apstrīdētās normas par neatbilstošām Latvijas Republikas Satversmes 6. un 7. pantam.

Pieteikuma iesniedzējs vispārīgi norāda, ka Murmastienes pagasta, Varakļānu pagasta un Varakļānu pilsētas piederība Latgales vēlēšanu apgabalam ir atbilstoša Latvijas Republikas Satversmes 6. un 7. pantam. Vienlaikus šo teritoriālo vienību pievienošana Madonas novadam un līdz ar to Vidzemes vēlēšanu apgabalam nepamatoti ietekmē Latgales vēlēšanu apgabala iedzīvotāju atbilstošu pārstāvniecību Saeimā.

Atbilstoši Latvijas Republikas Satversmes 6. pantam Saeimu ievēlē vispārīgās, vienlīdzīgās, tiešās, aizklātās un proporcionālās vēlēšanās. Savukārt Latvijas Republikas Satversmes 7. pants paredz, ka, sadalot Latviju atsevišķos vēlēšanu apgabalos, Saeimas deputātu skaits, kurš ievēlams katrā vēlēšanu apgabalā, noteicams proporcionāli katra apgabala vēlētāju skaitam. Pieteikumā nav sniegts juridiskais pamatojums tam, kā tieši iespējamās izmaiņas Saeimas vēlēšanu apgabalos neatbilst Satversmes 6. un 7. pantam.

Līdz ar to prasījums vērtēt apstrīdēto normu atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 6. un 7. pantam neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 4. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu “Par Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma 26.18., 26.23. un 26.24. apakšpunkta, kā arī 2024. gada 13. jūnija likuma “Grozījumi Administratīvo teritoriju un apdzīvoto

vietu likumā” 2. panta, ciktāl ar to izslēgts pielikuma 43. punkts, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 101. pantam” pēc pieteikuma (pieteikums Nr. 137/2024), kuru iesnieguši divdesmit Saeimas deputāti.

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – līdz 2025. gada 13. martam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

3. Atteikties ierosināt lietu par Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pārejas noteikumu 33.¹, 33.², 33.³, 33.⁴, 33.⁵, 33.⁶, 33.⁷, 33.⁸, 33.⁹ un 33.¹⁰ punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 101. pantam.

4. Atteikties ierosināt lietu par Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma 26.18., 26.23. un 26.24. apakšpunkta, kā arī 2024. gada 13. jūnija likuma “Grozījumi Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā” 2. panta, ciktāl ar to izslēgts pielikuma 43. punkts, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 6. un 7. pantam.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Jautrīte Briede